

IZBOR, IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE STEČAJNOG UPRAVITELJA U HRVATSKOM PRAVU: model za pravnu recepciju?

Bodul, Dejan

Source / Izvornik: **Revija za pravo i ekonomiju, 2019, 20, 509 - 531**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:118:229603>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-19**

PRAVRI

Pravni fakultet Faculty of Law

Sveučilište u Rijeci
University of Rijeka

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Law](#)
[- Repository University of Rijeka, Faculty of Law](#)

uniri DIGITALNA
KNJIŽNICA

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

ISSN 1512-6706

**REVIJA ZA PRAVO
I EKONOMIJU**

**REVIEW FOR LAW
& ECONOMICS**

**Radovi sa Treće međunarodne naučne konferencije
“Pravni i ekonomski aspekti procesa integracije Bosne i
Hercegovine u Evropsku uniju”**

Godina 20. broj 1. Mostar 2019.

**REVIJA ZA PRAVO I EKONOMIJU
REVIEW FOR LAW AND ECONOMICS**

Izdavač – Publisher

Pravni fakultet Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru

Za izdavača – For Publisher

dekan prof. dr. Alena Huseinbegović

Uredništvo – Editorial Board

prof. dr. Amra Jašarbegović

glavni i odgovorni urednik – Editor in Chief

prof. dr. Jozo Čizmić

prof. dr. Goran Koevski

doc. dr. Nerma Čolaković – Prguda

viša ass. mr. Sunčica Hajdarović

ISSN 1512-6707

Adresa uredništva: Pravni fakultet Univerziteta “Džemal Bijedić” u Mostaru, Univerzitetski kampus b.b.

Časopis izlazi polugodišnje. Radovi se klasificiraju i referiraju po UDC i JEL publikacijama, London, Pittsburgh i Sydney, a svi prilogi iz Revije za pravo i ekonomiju referiraju se u EBSCO bazi.

SADRŽAJ:

IZVORNI NAUČNI RADOVI

Prof. dr. Edin Rizvanović Doc. dr. Belma Bajrić EUROPSKO PRAVO OSIGURANJA I BOSANSKOHERCEGOVAČKI KONTEKST	11
Prof. dr. Mirjana Nadaždin Defterdarević EVROPSKI KONCEPT LJUDSKIH PRAVA U BOSNI I HERCEGOVINI - PRISTAJANJE BEZ PRIHVATANJA	28
Prof. dr. Jozo Čizmić Prof. dr. Alena Huseinbegović Doc. dr. Alaudin Brkić SUPROTSTAVLJANJE PRAVNOG POLOŽAJA DAVAOCA FINANSIJSKOG LEASINGA NA POKRETNIM STVARIMA U STEČAJU KORISNIKA LEASINGA	44
Prof. dr. Amra Mahmutagić KORIJENI EVROPSKE PRAVNE TRADICIJE, KAO PODLOGA MODERNIM PRAVNIM SISTEMIMA	78
Prof. dr. Anita Duraković Doc. dr. Ramajana Demirović PREKOGRANIČNO ODVOĐENJE I ZADRŽAVANJE DJECE	102
Prof. dr. Ivo Rozić Doc. dr. Emina Hasanagić SLOBODA KRETANJA RADNIKA U PRAVU EVROPSKE UNIJE I OBAVEZE BOSNE I HERCEGOVINE U PROCESU EVROPSKIH INTEGRACIJA	134
Doc. dr. Viktorija Haubrich Ernest Rechner REVIZIJA PROROGACIJE NADLEŽNOSTI PREMA UREDBI (EU) BR. 1215/2012 O NADLEŽNOSTI, PRIZNAVANJU I OVRSI SUDSKIH ODLUKA U GRAĐANSKIM U TRGOVAČKIM STVARIMA	176
Doc. dr. Ivona Šego-Marić Doc. dr. Marija Vidić Mag. iur. Petar Čavar POVIJESNOPRAVNI RAZVOJ AUTORSKOG PRAVA U BOSNI I HERCEGOVINI I USKLAĐIVANJE SA EUROPSKIM PRAVOM	206

PRETHODNO SAOPĆENJE

Prof. dr. Maja Čolaković

Prof. dr. Marko Bevanda

**OSVRT NA PRESUDU SUDA EUROPSKE UNIJE U PREDMETU
C-621/15 (N.W. I DR. PROTIV SANOFI PASTEUR)..... 235**

Prof. dr. Anita Petrović

NOVA PRAVNA REGULATIVA TURISTIČKIH PAKET

ARANŽMANA 249

Doc. dr. Aida Mulalić

Doc. dr. Enis Omerović

**COMPREHENSIVE TRADE AGREEMENT (CETA) – institucionalizirani
pristup EU rješavanju međunarodnih investicionih sporova 270**

Doc. dr. Džamna Duman

Doc. dr. Midhat Izmirlija

**PRAVO NA IME-BOSANSKOHERCEGOVAČKA PRAKSA I EVROPSKI
PRAVNI PRINCIPI 289**

Doc. dr. Denis Pajić

CONFISCATION OF ASSETS ACQUIRED BY CRIMINAL

ACTIVITY IN THE PRACTICE OF THE EUROPEAN COURT OF

HUMAN RIGHTS 305

Doc. dr. Darja Softić Kadenić, LL.M. (Graz)

UREĐIVANJE STANJA ZEMLJIŠNOKNJIŽNE EVIDENCIJE NA

PODRUČJU FEDERACIJE BIH 323

V. ass. mr. Sunčica Hajdarović

INSTITUT NUŽNE ODBRANE U BOSANSKOHERCEGOVAČKOM

I EVROPSKOM KRIVIČNOM ZAKONODAVSTVU – PRAVCI

HARMONIZACIJE 353

PREGLEDNI NAUČNI RADOVI

Prof. dr. Milena Jovanović Zattila

POKAJNIČKI PROGRAM KOD RESTRIKTIVNIH SPORAZUMA 377

Prof. dr. Marija Boban

DIGITALNA EKONOMIJA I EUROPSKI REGULATORNI OKVIR

ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA - IZAZOVI I PERSPEKTIVE U

PRIMJENI 390

Prof. dr. Rebeka Kotlo MEĐUNARODNI, EVROPSKI I BOSANSKOHERCEGOVAČKI PRAVNI OKVIR, STANDARDI I PRAKSA U OBLASTIMA ZABRANE DISKRIMINACIJE I RODNE RAVNOPRAVNOSTI	415
Prof. dr. Amra Jašarbegović EVROPSKA GRAĐANSKA INICIJATIVA - NOVA PRAVILA I PROCEDURE	433
Prof. dr. Zlatan Meškić Doc. dr. Alaudin Brkić V. ass. Alem Merdić UREĐENJE KOMANDITNIH DRUŠTVA U KOMPANIJSKOM PRAVU U BOSNI I HERCEGOVINI	450
Prof. dr. Boris Krešić Mr sci. Ervina Halilović NASLJEDNOPRAVNI POLOŽAJ BRAČNOG/VANBRAČNOG PARTNERA U BOSNI I HERCEGOVINI	490
Doc. dr. Dejan Bodul IZBOR, IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE STEČAJNOG UPRAVITELJA U HRVATSKOM PRAVU: model za pravnu recepciju?	509
Doc. dr. Sedad Dedić Dr. sc. Šukrija Bakšić ULOGA DRŽAVE U NORMIRANJU EKONOMSKIH PROCESA U OKVIRU INTEGRACIJA BIH U EVROPSKU UNIJU	532
Doc. dr. Nerma Čolaković-Prguda Doc. dr. Suzana Dimić MJESTO PORESKOG SISTEMA U PROCESU EVROPSKIH INTEGRACIJA	543
Doc. dr. Dijana Gupta PRAVILA U KOMUNIKACIJAMA I ZLOUPOTREBA MEDIJA	555
Doc. dr. Alaudin Brkić Ass. Džejna Suljević, MA Sajdin Murtić, MA ODGOVORNOST PO OSNOVU PRAVIČNOSTI U DOMAĆEM ODŠTETNOM PRAVU	566

Dr. sc. Sanja Kavaz Hukić
**ZAŠTITA SLOBODE KRETANJA PRIVREDNIH DRUŠTAVA
PRIMJENOM INSTITUTA POSLOVNOG NASTANA: EKONOMSKA
INTEGRACIJA BOSNE I HERCEGOVINE U EUROPSKI EKONOMSKI
PROSTOR** 596

Dr. sc. Smajo Šabić
**REFORMA IZVRŠNOG POSTUPKA U BOSNI I HERCEGOVINI SA
POSEBNIM OSVRTOM NA POLOŽAJ I IZVRŠITELJA U POSTUPKU
IZVRŠENJA** 613

V. ass. mr. sc. Dženana Radončić
**OBLIGATORNO ZASTUPANJE OD STRANE KVALIFICIRANOG
PUNOMOĆNIKA U GRAĐANSKOM SUDSKOM POSTUPKU PO
REVIZIJI U KONTEKSTU PRAVA NA PRISTUP SUDU RAZVIJENOG
KROZ PRAKSU ESLJP I SUDA EU** 633

Mr. sc. Adela Proho
**ZAKONSKA REGULATIVA U OBLASTI ZAŠTITE OKOLIŠA U BOSNI
I HERCEGOVINI** 662

STRUČNI ČLANCI

Doc. dr. Albin Muslić
Ajna Jodanović, MA
Mr. sci. Adnan Tulić
Samir Jodanović, dipl. iur.
**PREDNOSTI I NEDOSTACI PRAVA GRAĐENJA KAO STVARNO-
PRAVNOG INSTITUTA U KONTEKSTU PRISTUPANJA BOSNE I
HERCEGOVINE EVROPSKOJ UNIJI** 675

V. ass. MJur (Oxon) Selma Mezetović Međić, MA iur.
**KOLEKTIVNA ZAŠTITA U SVJETLU NOVE ZAKONODAVNE
INICIJATIVE EVROPSKE UNIJE** 694

Amila Koso, mr. iur
**PRIMJENA EVROPSKIH STANDARDA U REFORMI JAVNE UPRAVE
U BOSNI I HERCEGOVINI KROZ DIGITALIZACIJU SISTEMA:
POTREBA ILI BUDUĆNOST?** 710

Alma Đukić, MA iur.

**UTJECAJ OPĆE UREDBE O ZAŠTITI PODATAKA (EU) 2016/679
(GDPR) NA INDUSTRIJU ONLINE OGLAŠAVANJA U BOSNI I
HERCEGOVINI** 724

Amir Šelo, dipl. pravnik

**PROCES USKLADIVANJA ZAKONODAVSTVA U BOSNI I
HERCEGOVINI SA ACQUISOM - ISKUSTVA I PREPORUKE** 740

IZBOR, IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE STEČAJNOG UPRAVITELJA U HRVATSKOM PRAVU: MODEL ZA PRAVNU RECEPCIJU?

Sažetak: Analizirajući iz povijesne perspektive Republika Hrvatska te Bosna i Hercegovina imaju dugu tradiciju „*nadzornika stečajne mase*“. Stoga, iz povijesne perspektive, takav institut nije *terra incognita* u njihovim zakonodavstvima. Proučavanjem položaja stečajnog upravitelja u pozitivnom pravu navedenih zemalja dolazimo do zaključka kako u oba zakonodavna uređenja upravitelj ima na sličan način reguliran položaj. On otvaranjem stečajnog postupka (tzv. pravilo nultog sata) postaje zastupnik stečajnog dužnika i tijelo stečajnog postupka. U funkciji ovog tijela stečajnog postupka objedinjene su, s jedne strane, ovlasti izvansudskog tijela stečajnog postupka i, s druge strane, zakonskog zastupnika dužnika i upravitelja imovine stečajnog dužnika koji imovinom upravlja u ime i za račun vjerovnika. On predstavlja središnje operativno tijelo stečajnog postupka koji ima ulogu „nadzornika“ kojem sud i vjerovnici povjeravaju zadatak skrbi o stečajnoj masi dužnika. Stoga su i naša nastojanja u ovom radu usmjerena u pravcu analize hrvatskih rješenja u pogledu izbora, imenovanja i razrješenja stečajnog upravitelja, a sve radi usporedbe i mogućih prijedloga *de lege ferenda* za bosansko-hercegovačkog zakonodavca jer su u tijeku sveobuhvatne reforme propisa uvjetovane prije svega postupkom usklađivanja bosansko-hercegovačkih propisa s propisima EU (temeljem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju). Smatramo bitnim istaknuti kako prostor koji ovdje imamo, ne dopušta detaljnu raščlambu nov(ij) hrvatske insolventne regulative, pa smo prinuđeni ograničiti se isključivo, po mišljenju autora, samo na aspekte koje smatramo ključnim za potencijalnu funkcionalizaciju stečajno-upraviteljske pozicije.

Ključne riječi: reforma stečajnih propisa, stečajni upravitelj, pravna recepcija.

1. UMJESTO UVODA

Iz hrvatske perspektive, provedbu stečajnog postupka detaljno uređuje Stečajni zakon kao *lex generalis* propis.¹ U pravnom smislu, stečaj je izvanparnični *sui generis* sudski postupak, tzv. generalna ovrha, u kojem se vrši kolektivno namirenje svih vjerovnika iz imovine insolventnog dužnika bilo kroz likvidacijski stečajni postupak ili kroz neki model reorganizacije (stečajni plan ili predstečajni

¹ NN, br. 71/15, 104/17.

postupak). Kako je Stečajni zakon od 1996. bio mijenjan više puta, zakonodavac se odlučio za donošenje novog Zakona 2015., ali u pogledu stečajnog postupka riječ je samo o izmjenama postojećeg zakona dok je predstečajni postupak znatnije promijenjen.²

2. ODABRANA PRAVNA PITANJA O POLOŽAJU STEČAJNOG UPRAVITELJA

U pogledu pravila o stečajnim upraviteljima došlo je 2015. do znatnih izmjena. Kako je ranije naznačeno, složenost njegove funkcije najbolje ilustrira činjenica da bi - u namjeri da se dosljedno analizira institut stečajnog upravitelja - bilo potrebno analizirati i komentirati cjelokupan zakonski tekst, što autor u ovom tekstu nije u mogućnosti napraviti. Ipak treba naznačiti kako su reformom 2015. uvedene promjene u način izbora i imenovanja stečajnih upravitelja, u uvjetima za imenovanje stečajnih upravitelja, brisanju s liste stečajnih upravitelja te je uvedena stručna obuka i stručno usavršavanje stečajnih upravitelja s ciljem poboljšanja kvalitete njihovog rada te je uvedeno stalno usavršavanje za stečajne upravitelje.³

2.1. Liste stečajnih upravitelja

Kako je gore navedeno, pravila o imenovanju stečajnoga upravitelja doživjela su također znatne promjene. Tako je određeno da se za stečajnoga upravitelja može imenovati osoba upisana na listi stečajnih upravitelja za područje nadležnog suda. Ministar pravosuđa će za područje nadležnosti svakog suda utvrditi listu A stečajnih upravitelja i listu B stečajnih upravitelja, koje se mogu dopunjavati, a jedna osoba može biti na listi za područje jednog ili više sudova.⁴ Na navedeni način otklonjena je mogućnost, primjerice, da Trgovački sud u Zagrebu za stečajnog upravitelja imenuje osobu koja ima prebivalište u Rijeci, ako ta osoba ne želi obavljati službu stečajnoga upravitelja na području drugih sudova osim suda u Rijeci (čl. 77. i 78.). Rješenje o upisu i brisanju s liste stečajnih upravitelja donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa. Navedena rješenja su upravni akti protiv kojih nije dopuštena žalba, ali postoji mogućnost

2 Nažalost, možemo konstatirati da se modeli tzv. reorganizacije nisu pokazali uspješnim kao u europskom okruženju. Vidi, Bodul, D., Vuković, A., (Još jedna) reforma stečajnog zakonodavstva: funkcionalizacija stečajno pravne zaštite ili placebo efekt, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol. 36, 2015., no. 1, str. 181.-213.

3 Vidi, Hrastinski Jurčec, Lj., Pravni položaj stečajnog upravitelja u stečajnim postupcima, Zbornik radova: Ovrha i stečaj – aktualnosti zakonodavstva i sudske prakse, Inženjerski biro, Zagreb, 2007., 80. et seq.

4 Prva lista stečajnih upravitelja napravljena je odmah po stupanju na snagu novog SZ-a, a morala bi se voditi ažurno, što je trajan i zahtjevan posao. Stoga je u praksi uočena neažurnost pa čak i nakon smrti stečajnog upravitelja, on nije nekoliko mjeseci brisan s liste stečajnih upravitelja te je mrtva osoba imenovana za stečajnog upravitelja u većem broju slučajeva. Čuveljak, J., Iskustva u primjeni pravila o izboru stečajnoga upravitelja metodom slučajnog odabira, Pravni portal IUS INFO, 2018.

pokretanja upravnog spora (čl. 83.).⁵

Na listu A može biti upisana fizička osoba koja ima poslovnu sposobnost, koja ima završeni diplomski sveučilišni studij, odnosno završeno visoko obrazovanje s najmanje 300 ECTS bodova, koja ima položen stručni ispit za stečajnoga upravitelja te koja je nakon položenog stručnog ispita obavljala stručnu obuku u trajanju od jedne godine, koja ima sklopljenu policu osiguranja od profesionalne odgovornosti te koja je dostojna za obavljanje poslova stečajnoga upravitelja s tim da zakon određuje koja osoba nije dostojna. Smatrati će se da nije dostojna osoba protiv koje je pokrenut kazneni postupak za kazneno djelo za koje se kazneni progon pokreće *ex offio*;⁶ zatim osoba koja je osuđena za kazneno djelo za koje se postupak pokreće *ex offio*; potom koja je brisana s liste stečajnih upravitelja zbog ne postupanja prema rješenju o vraćanju onoga što je primio dok ne prođu tri godine od dana brisanja,⁷ koja je razriješena dužnosti stečajnoga upravitelja zbog neurednog obavljanja dužnosti u više od dva stečajna postupka u tijeku tri godine, dok ne prođu tri godine od dana brisanja i ponovno ne položi ispit za stečajnoga upravitelja⁸ te osoba koja je nesposobna za plaćanje (čl. 79.).⁹ Ipak, s obzirom na to da stari Stečajni zakon nije predviđao stručnu

5 Iako je prema Pravilniku o utvrđivanju liste stečajnih upravitelja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dužno voditi službenu evidenciju stečajnih upravitelja i to u obliku popisa stečajnih upravitelja koja se objavljuje na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča trgovačkih sudova, a koja sadrži ime i prezime stečajnog upravitelja, naznaku liste i trgovačkog suda, naznaku suda i poslovni broj predstečajnih, prethodnih i stečajnih postupaka u kojima su stečajni upravitelji imenovani kao povjerenici, privremeni stečajni upravitelji, stečajni upravitelji i stečajni povjerenici uz naznaku svojstva imenovanja, način izbora stečajnog upravitelja, naznaku dužnika, naznaku suca koji vodi postupak, naznaku razrješenja i razloga razrješenja te naznaku izrečenih novčanih kazni - takva se lista još uvijek ne vodi. Vidi, loc. cit.

6 Bez detaljne analize ove odredbe, ali i relevantnih odredbi Zakona o kaznenom postupku (NN, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17.) možemo zaključiti da je ovo i ustavno dvojbeno rješenje jer čl. 28. Ustava RH (NN, br. 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14) kao i praksa u vezi s čl. 6. Europske konvencije (NN-MU, br. 18/97, 6/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 2/10.) propisuje da je svatko nedužan i nitko se ne smije smatrati krivim za kazneno djelo dok mu se pravomoćnom sudskom presudom ne utvrdi krivnja. Riječ je o zahtjevu koji se, načelno, sam po sebi čini umjesnim i opravdanim, ali koji će u praksi omogućiti stečajnim sucima relativno veliku, zapravo nekontrolabilnu diskreciju pri izboru stečajnih upravitelja što može stvoriti dojam pristranosti i neobjektivnosti sudstva. Nadalje, ovaj uvjet dovodi u opasnost stečajne upravitelje da ne mogu biti imenovani ako je pokrenut kazneni postupak, primjerice, za kazneno djelo ispuštanja onečišćujućih stvari s plovnog objekta (čl. 194. Kaznenog zakona, NN, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17.).

7 Doktrina navodi kako zakonodavac nije jasno odredio može li se naložiti vraćanje onoga što je stečajni upravitelj primio samo na temelju nagrade za obavljanje poslova ili se može naložiti vraćanje i troškova koje je primio te smatra da je zakonodavac odredio da sud može naložiti vraćanje nagrade ili dijela nagrade koju je stečajni upravitelj primio tijekom postupka za obavljene poslove. Tako i detaljnije, Željko, Š., Omazić, I., Tijela stečajnog postupka, Pravosudna akademija, Zagreb, 2016., str. 24.

8 Slažemo se sa stajalištem doktrine koja navodi kako nije jasno zašto je određeno ponovno polaganje ispita za stečajnoga upravitelja jer uredno i uspješno obavljanje dužnosti najčešće nije u vezi sa stručnošću stečajnoga upravitelja. Dovoljna kazna je da stečajni upravitelj ne može biti na listi A stečajnih upravitelja tri godine od dana brisanja s liste. Tako i detaljnije, loc. cit.

9 Doktrina smatra budući da osoba nesposobna za plaćanje nije dostojna za obavljanje poslova

obuku stečajnih upravitelja nakon položenog stručnog ispita, novi Stečajni zakon je u prijelaznim odredbama unio odredbu prema kojoj se smatra da osobe koje su upisane na listu stečajnih upravitelja na dan stupanja novog Stečajnog zakona ispunjavaju pretpostavku iz čl. 79. st. 1. t. 4. Stečajnog zakona, ako su obavljale dužnost stečajnoga upravitelja u više od deset otvorenih stečajnih postupaka u kojima se stečajni postupak provodio ili ako su obavljale dužnost stečajnog upravitelja najmanje tri godine (čl. 440., st. 1. SZ).

Na listu B stečajnih upravitelja može biti upisana fizička osoba koja ispunjava gotovo sve pretpostavke za listu A (da ima poslovnu sposobnost; da ima završen diplomski sveučilišni studij, odnosno završeno visoko obrazovanje s najmanje 300 ECTS bodova; da ima položen stručni ispit za stečajnoga upravitelja; da ima sklopljenu policu osiguranja od profesionalne odgovornosti te da je dostojna za obavljanje poslova stečajnoga upravitelja), osim što nema nakon položenog stručnog ispita stručnu obuku u trajanju od jedne godine (čl. 80.).

Dakle, temeljna razlika stečajnih upravitelja s liste A i liste B je u činjenici da stečajni upravitelji s liste A mogu biti birani i imenovani u svim stečajnim postupcima, a stečajni upravitelji s liste B stečajnih upravitelja mogu biti birani i imenovani samo u skraćenim stečajnim postupcima (čl. 432.) i u postupcima u kojima se stečajni postupak ne provodi (čl. 132.). Osoba ne može biti upisana istovremeno na listu A i listu B stečajnih upravitelja. Donošenjem rješenja o upisu na listu A listu stečajnih upravitelja, stečajni upravitelj briše se s liste B stečajnih upravitelja *ex offio*.¹⁰

2.1.1. Brisanje stečajnih upravitelja s liste

Osoba koja se nalazi na listi stečajnih upravitelja brisat će se s liste stečajnih upravitelja: na osobni zahtjev te po službenoj dužnosti. S u k l a d n o odredbama Pravilnika o utvrđivanju lista stečajnih upravitelja¹¹ rješenje o brisanju s liste stečajnih upravitelja donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa (čl. 83. SZ). Brisanje osobe s liste stečajnih upravitelja odnosi se na liste svih trgovačkih sudova na koje je stečajni upravitelj bio upisan.

stečajnoga upravitelja trebalo bi isti kriterij propisati kao razlog za brisanje s liste stečajnih upravitelja. Naime, u važećem de lege lata uređenju osoba koja je nesposobna za plaćanje u trenutku odlučivanja o zahtjevu za upis na listu stečajnih upravitelja nije dostojna za obavljanje poslova stečajnoga upravitelja. S druge strane, ako osoba koja je upisana na listu stečajnih upravitelja postane nesposobna za plaćanje ona i dalje može obavljati dužnost stečajnoga upravitelja iako nije dostojna za obavljanje poslova stečajnoga upravitelja jer nesposobna za plaćanje nije legislativni razlog za brisanje s liste stečajnih upravitelja. Tako i detaljnije, *ibid.*, str. 25.

10 Daljnji problem uočava se i u slučaju ulaska novih osoba na listu A stečajnih upravitelja, jer im ova metoda automatske nasumične dodjele u kratkom roku dodjeli veliki broj predmeta odnosno odmah ih izravna s postojećim stečajnim upraviteljima. To u praksi znači da nove osobe naprosto fizički ne mogu izvršiti sve obveze koje imaju kao stečajni upravitelji, pa ili traže razrješenje ili neadekvatno obavljaju dužnost. Čuveljak, J., Iskustva u primjeni pravila o izboru stečajnoga upravitelja metodom slučajnog odabira, Pravni portal IUS INFO, 2018.

11 NN, br. 104/15.

Ex offio se briše: a) ako je protiv nje pokrenut kazneni postupak za kazneno djelo za koje se postupak pokreće po službenoj dužnosti ili ako je osuđena za kazneno djelo za koje se postupak pokreće po službenoj dužnosti; b) ako je razriješana dužnosti stečajnoga upravitelja zbog neurednog obavljanja dužnosti iz čl. 91. st. 2. SZ-a u više od dva stečajna postupka u tijeku tri godine; c) ako nije postupila po rješenju suda iz čl. 91. st. 6. SZ-a, odnosno ako odbije ispuniti nalog suda u vezi s predajom dužnosti, ako odbije ili nepotrebno odgađa predaju dokumentacije ili ako ne postupi prema nalogu suda za dostavu izvješća o određenim pitanjima; d) ako ne dostavi dokaz da ima sklopljenu policu osiguranja od profesionalne odgovornosti; e) ako svake dvije godine od dana upisa ne dostavi dokaz o provedenom stručnom usavršavanju nakon položenog stručnog ispita;¹² f) smrću stečajnoga upravitelja (čl. 81.).

2.2. Izbor stečajnih upravitelja

Izbor stečajnoga upravitelja u stečajnom postupku obavlja se metodom slučajnog odabira s liste A stečajnih upravitelja za područje nadležnog suda s ciljem da se otklone dvojbe u subjektivnost stečajnog suca prilikom imenovanja stečajnog upravitelja.¹³ Jedino u slučaju skraćenog stečajnog postupka izbor stečajnog upravitelja obavlja se metodom slučajnoga odabira s liste A i s liste B stečajnih upravitelja za područje nadležnog suda (čl. 432. SZ). Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisao je Pravilnikom pretpostavke i način izbora stečajnih upravitelja metodom slučajnog odabira¹⁴ po kojem se algoritam odabira stečajnoga upravitelja pokreće korištenjem jedne od funkcionalnosti unutar sustava *e-Spis*.¹⁵

12 Naime, stečajni upravitelji dužni su se stručno usavršavati nakon položenog stručnog ispita radi upotpunjavanja i usavršavanja stečenih znanja za obavljanje dužnosti stečajnog upravitelja. Stručno usavršavanje obavlja se u stručnim radionicama. Stečajni upravitelji dužni su godišnje sudjelovati u najmanje dvije stručne radionice u ukupnom trajanju od najmanje 15 sati. Mentori (stečajni upravitelji upisani na A listi stečajnih upravitelja) oslobođeni su obveze sudjelovanja u jednoj stručnoj radionici. Stručne radionice organizira i provodi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, a za voditelje radionica mogu se odrediti suci, stečajni upravitelji upisani na listi A stečajnih upravitelja, članovi ispitnog povjerenstva te nastavnici pravnih i ekonomskih fakulteta koji predaju predmete koji se polažu za stručni ispit (čl. 82.). Podrobnije, Pravilnik o polaganju stručnog ispita, obuci i usavršavanju stečajnih upravitelja, NN, br. 104/15, 17/17.

13 Metoda slučajnog odabira stečajnih upravitelja može posebice biti problem kod prekograničnih stečajnih odnosno insolventijskih postupaka, gdje se zahtijeva i poznavanje stranog jezika, a posebice u slučaju kada se pored glavnog otvorio i tzv. partikularni ili sekundarni insolventijski postupak. U tom slučaju nova Uredba o insolventijskim postupcima zahtijeva suradnju domaćeg i stranog suda u imenovanju stečajnih odnosno insolventijskih upravitelja tih postupaka (čl. 42. st. 3. sl. a) Uredbe (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o insolventijskim postupcima (reforma), Sl. list EU, br. L 141. od 5.6.2015., str. 19.-72. Vidi, Garašić, J., Reforma Europske uredbe o insolventijskim postupcima, u: Kuzmić, M. (ur.), Reforma hrvatskog insolventijskog prava – Novi Stečajni zakon, Inženjerski biro, Zagreb, 2015., str. 34-76.

14 NN, br. 106/15.

15 Prvostupanjski sud smatra da izbor stečajnog upravitelja metodom slučajnog odabira s liste A stečajnih upravitelja za područje nadležnog suda, sam po sebi pretpostavlja izbor koji uzima u obzir težinu svih postupaka u kojim su stečajni upravitelji imenovani. Slijedom navedenog prvostupanjski

U prethodnom postupku izbor privremenoga stečajnog upravitelja obavlja se prije donošenja rješenja o pokretanju prethodnoga postupka, a izbor stečajnoga upravitelja obavlja se prije donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka. Na taj način, smatra doktrina, sve osobe s liste stečajnih upravitelja teoretski imaju jednaku priliku da budu izabrane za stečajnoga upravitelja.¹⁶ Iznimno, ako sud smatra da stečajni upravitelj izabran metodom slučajnog odabira ne raspolaže potrebnom stručnošću ili poslovnim iskustvom potrebnim za vođenje stečajnog postupka, za stečajnog upravitelja može se izabrati druga osoba s liste A stečajnih upravitelja za područje nadležnog suda.¹⁷ Novina Novele iz 2017. dopušta da stečajni upravitelj može podnijeti zahtjev ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa da ga se privremeno izuzme od izbora za stečajnog upravitelja. U tom slučaju može nastaviti obavljati dužnost u postupcima u kojima je imenovan, ali ga se izuzima od izbora za stečajnog upravitelja u novim predmetima u razdoblju od dvije godine od dana isteka godine u kojoj je zatražio svoje izuzimanje (čl. 84.). Ipak i dalje je ostao faktični problem, budući da na listi stečajnih upravitelja u pravilu ima malo osoba koje se bave samo poslom stečajnog upravitelja, već istovremeno rade i na drugim radnim mjestima. Pored toga, budući da ne postoji dobna granica za obavljanje posla stečajnoga upravitelja, neki stečajni upravitelji poodmakle životne dobi prije su samo povremeno preuzimali neke jednostavnije slučajeve, no, sada im sustav dodjeljuje predmete automatski, kao i ostalim osobama na listi stečajnih upravitelja.

2.3. Imenovanje stečajnog upravitelja

Na temelju izbora stečajnoga upravitelja, sud imenuje stečajnoga upravitelja rješenjem o otvaranju stečajnoga postupka.¹⁸ Obrazloženje odluke

sud nalazi da uređujući sudac nema ni zakonske osnove ni objektivnih podataka kojima bi mogao po zahtjevu imenovanog stečajnog upravitelja naknadno, a po izvršenom izboru metodom slučajnog odabira, odlučivati o razrješenju tako izabranog stečajnog upravitelja, a zbog preopterećenosti. Visoki trgovački sud RH, Pž-3271/17 od 28. 6. 2017.

16 Uočeno je da se pojavljuje velika neravnomjernost u dodjeli predmeta. Tako su neki stečajni upravitelji imenovani u svega par postupaka u Republici Hrvatskoj dok je jedan stečajni upravitelj imenovan u 1154 stečajna postupka. Čuveljak, J., Iskustva u primjeni pravila o izboru stečajnoga upravitelja metodom slučajnog odabira, Pravni portal IUS INFO, 2018.

17 Drugu osobu sud također izabire metodom slučajnog odabira s liste stečajnih upravitelja za područje nadležnoga suda. Međutim, doktrina opravdano postavlja pitanje na koji način sud utvrđuje da izabrani stečajni upravitelj ne raspolaže potrebnom stručnošću. Osoba koja podnese zahtjev za upis na listu A stečajnih upravitelja može biti upisana samo ako ima potrebnu stručnost (osoba ima završen diplomski studij, položen stručni ispit za stečajnoga upravitelja i obavljala je stručnu obuku nakon položenog stručnog ispita u trajanju od jedne godine.) Slijedom toga, potrebna stručnost postoji kod osoba koje su upisane na listu A stečajnih upravitelja pa će sud u pravilu izabrati drugu osobu ako osoba koja je izabrana metodom slučajnog odabira nema poslovno iskustvo potrebno za vođenje stečajnoga postupka. Tako i detaljnije, Željko, Š., Omazić, I., op. cit., str. 26.

18 Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu uskraćeno je odobrenje imenovanja M.J stečajnim upraviteljem u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom P.d.d. u stečaju. Imajući u vidu nespornu

o imenovanju stečajnoga upravitelja mora sadržavati način izbora stečajnoga upravitelja i razloge ako je izabran drugi stečajni upravitelj, odnosno sud mora obrazložiti zbog čega smatra da prvotno izabrani stečajni upravitelj nema potrebnu stručnost ili poslovno iskustvo potrebno za vođenje stečajnoga postupka. Iznimno, ako je u predstečajnom postupku koji je prethodio stečajnom postupku imenovan povjerenik ili je u stečajnom postupku imenovan privremeni stečajni upravitelj, sud će povjerenika, odnosno privremenoga stečajnog upravitelja, imenovati stečajnim upraviteljem, a obrazloženje odluke o imenovanju mora sadržavati način izbora stečajnoga upravitelja i razloge ako je izabran izvan automatskog odabira.¹⁹

činjenicu da je P. c. d.o.o. dužnik stečajnog dužnika, jasno je kako su stečajni dužnik i P. c. d.o.o. u dužničko-vjerovničkom odnosu iz čega proizlazi odnos suparništva ove dvije pravne osobe. S obzirom na to da je M. J. imenovan povjerenikom predstečajne nagodbe društva P. c. d.o.o. odnosno isti je tijelo postupka predstečajne nagodbe nad navedenom pravnom osobom koja je u odnosu suparništva sa stečajnim dužnikom, ni činjenica pravomoćnog okončanja postupka predstečajne nagodbe nad P. c. d.o.o. na što upire žalitelj, imajući u vidu sadržaj odredbe čl. 20. st. 3. SZ-a ne može utjecati na to da je M. J. bio povezan s društvom P. c. d.o.o. kao tijelo predstečajne nagodbe, zbog čega ne može obnašati dužnost stečajnog upravitelja u ovom stečajnom postupku, na što pravilno ukazuje prvostupanjski sud, a koje razloge prihvaća i ovaj sud. Visoki trgovački sud RH, Pž-4911/2016, 12. 7. 2016.

Nisu odlučni žalbeni navodi osobe ovlaštene za zastupanje dužnika do dana otvaranja stečajnog postupka kojima ističe da je novi stečajni upravitelj Z. Č. član i direktor društva M. d.o.o. koje je registrirano za istu djelatnost kao i stečajni dužnik te predsjednik nadzornog odbora Z. R. d.o.o. Prema odredbi čl. 77. st. 2. SZ-a za stečajnog upravitelja ne može biti imenovana osoba koja bi morala biti izuzeta kao sudac u stečajnom postupku, osobito: osoba koja je bila zaposlena kod stečajnog dužnika ili je bila član nekog njegova tijela; bliski srodnik suca, osoba odgovornih za obveze u stečajnom postupku, članova uprave i drugih tijela dužnika, vjerovnika te osoba koje su u odnosu suparništva sa stečajnim dužnikom. Navodi koje iznosi žalitelj ne predstavljaju niti jedan od razloga za izuzeće suca (i stečajnog upravitelja) iz čl. 71. ZPP-a u vezi s čl. 10. SZ-a, kao i niti jedan od posebno navedenih razloga u čl. 77. st. 2. SZ-a. Visoki trgovački sud RH, Pž-8115/16 od 8. 12. 2016.

19 Neosnovano osoba ovlaštena za zastupanje dužnika do dana otvaranja stečajnog postupka smatra da je sud morao imenovati M.B., kao povjerenika u postupku predstečajne nagodbe, za stečajnog upravitelja primjenom odredbe čl. 85. st. 2. SZ-a. Navedenom odredbom propisano je da iznimno od st. 1. toga članka, ako je u predstečajnome postupku koji je prethodio stečajnom postupku imenovan povjerenik ili je u stečajnom postupku imenovan privremeni stečajni upravitelj, sud će povjerenika odnosno privremenog stečajnog upravitelja imenovati stečajnim upraviteljem. Iz spisa proizlazi da se prije pokretanja ovog stečajnog postupka nad dužnikom vodio postupak predstečajne nagodbe prema pravilima iz Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (NN. br. 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13 (71/15, 78/15.)) dalje: ZFPPN), a ne predstečajni postupak uređen odredbama Stečajnog zakona. Radi se o postupcima koji su uređeni različitim pravnim propisima, na različiti način te su i pretpostavke za imenovanje povjerenika u postupku predstečajne nagodbe iz ZFPPN različite od pretpostavki za imenovanje povjerenika u predstečajnom postupku iz Stečajnog zakona, a također različita su i tijela koja imenuju povjerenika. U postupku predstečajne nagodbe povjerenika ne imenuje sud, već ga imenuje nagodbeno vijeće sukladno odredbi čl. 34. st. 1. ZFPPN-a, a članove nagodbenog vijeća imenuje ministar financija prema odredbi čl. 33. st. 2. ZFPPN-i. U predstečajnom postupku povjerenika imenuje sud sukladno odredbi čl. 22. t. 2. SZ-a, a na određivanje povjerenika primjenjuju se odredbe tog Zakona o stečajnom upravitelju (čl. 23. st. 3. SZ-a). Odredbom čl. 85. st. 2. SZ-a određeno je da će sud imenovati povjerenika za stečajnog upravitelja samo u slučaju kada je stečajnom postupku prethodio predstečajni postupak u kojem je imenovan povjerenik, dakle postupak uređen odredbama Stečajnog zakona u kojem je i povjerenika

Zakon izrijekom određuje da se odluka o imenovanju stečajnoga upravitelja može pobijati žalbom protiv rješenja o otvaranju stečajnog postupka.²⁰ Slijedom toga, odluka o imenovanju stečajnoga upravitelja ne može se pobijati posebnom žalbom već samo žalbom protiv rješenja o otvaranju stečajnog postupka. Pravo na žalbu protiv rješenja o otvaranju stečajnog postupka ima osoba ovlaštena za zastupanje dužnika po zakonu do dana nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnoga postupka i dužnik pojedinac. Posljedica navedenog je da samo prijašnji dužnikov zastupnik po zakonu i dužnik pojedinac mogu pobijati odluku o imenovanju stečajnoga upravitelja.²¹ Doktrina naznačuje kao je primijećeno da se protiv rješenja o otvaranju stečajnog postupka žalbu podnese i stečajni upravitelj koji je izabran metodom slučajnog odabira, a sud ga nije imenovao za stečajnoga

imenovao sud. U slučaju kada je stečajnom postupku prethodio postupak predstečajne nagodbe iz ZFPPN-a, tada sud nije dužan imenovati za stečajnog upravitelja povjerenika kojeg je u tom postupku imenovalo nagodbeno vijeće. Visoki trgovački sud RH, Pž-8115/16 od 8. 12. 2016.

20 U pravovremenoj dopuni žalbe je istaknuo da je stečajni upravitelj imenovan automatskim odabirom osoba koja je pravomoćno kazнено osuđena i koja je jedini stečajni upravitelj kojem je oduzeta licenca za obavljanje djelatnosti stečajnog upravitelja od strane Ministarstva pravosuđa Republike Slovenije. U pogledu ovog navoda, sud prvog stupnja je rješenjem od 10. 11. 2016. temeljem čl. 85. st. 5. SZ-a razriješio imenovanog stečajnog upravitelja i odredio novoga metodom slučajnog odabira s liste A stečajnih upravitelja za područje Trgovačkog suda u Pazinu i to Z.Č. iz Rijeke, Gnambova 2/10, OIB 74095088079. Kako je raniji stečajni upravitelj Š.R. razriješio dužnosti, ovaj sud nije raspravljao o dijelu žalbe koji se tiče osobe stečajnog upravitelja, a koji se nalazi na listi A stečajnih upravitelja za područje Trgovačkog suda u Pazinu. Visoki trgovački sud RH, Pž-7779/16 od 23. 11. 2016.

Nije osnovan niti žalbeni navod glede izbora stečajne upraviteljice, već je sud pravilnom primjenom odredbe čl. 85. st. 2. Stečajnog zakona imenovao stečajnu upraviteljicu koju je ranije imenovao privremenom stečajnom upraviteljicom sukladno odredbi čl. 84. st. 1. Stečajnog zakona. Visoki trgovački sud RH, Pž-7705/16 od 30. 11. 2016.

Prema odredbi čl. 85. st. 4. SZ-a odluka o imenovanju stečajnog upravitelja može se pobijati žalbom protiv rješenja o otvaranju stečajnog postupka. Prema odredbi čl. 128. st. 8. SZ-a protiv rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad pravnom osobom žalbu može podnijeti osoba koja je bila zastupnik po zakonu dužnika pravne osobe do dana nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka i dužnik pojedinac. Dakle, osoba koja je bila povjerenik predstečajne nagodbe nema pravo žalbe protiv rješenja o otvaranju stečajnog postupka pa tako niti protiv odluke o imenovanju stečajnog upravitelja. Kako iz žalbe nedvojbeno proizlazi daju je podnijela osoba koja nije zastupnik dužnika po zakonu, predmetna žalba nije dopuštena. Visoki trgovački sud RH, Pž-2354/17 od 19. 4. 2017.

21 Iz spisa proizlazi da je rješenjem prvostupajnskog suda od 28. 10. 2016. otvoren stečajni postupak nad dužnikom T.d.d. i za stečajnog upravitelja imenovan je Š.R. primjenom metode slučajnog odabira s liste A stečajnih upravitelja sukladno odredbi čl. 84. st. 1. SZ-a. Osoba ovlaštena za zastupanje dužnika žalbom protiv rješenja o otvaranju stečajnog postupka pobijala je odluku o imenovanju stečajnog upravitelja navodeći da se radi o slovenskom državljaninu koji je u R.S. pravomoćno osuđen za kazнено djelo za koje se postupak pokreće po službenoj dužnosti. Prvostupajnski sud je povodom te žalbe razriješio stečajnog upravitelja i imenovao novog stečajnog upravitelja Z. Č. (...) Prvostupajnski sud pravilnom primjenom navedenih odredaba, povodom žalbe na rješenje o otvaranju stečajnog postupka, imenovao je novog stečajnog upravitelja s liste A stečajnih upravitelja, ocijenivši da činjenica što je Š. R. u R. S. pravomoćno osuđen za kazнено djelo za koje se postupak pokreće po službenoj dužnosti predstavlja okolnost koja ukazuje da on ne raspolaže potrebnom stručnošću za vođenje stečajnog postupka. Visoki trgovački sud RH, Pž-8115/16 od 8. 12. 2016.

upravitelja. Primjenjujući na odgovarajući način pravila parničnoga postupka sud će žalbu odbaciti uz obrazloženje da žalbu nije podnijela osoba koja je ovlaštena za podnošenje žalbe.²² Ako se žalbom protiv rješenja o otvaranju stečajnoga postupka pobija i odluka o imenovanju stečajnoga upravitelja, prvostupanjski sud može povodom žalbe donijeti odluku o imenovanju novoga stečajnoga upravitelja u roku od tri dana. Zakon propisuje da je protiv rješenja suda o imenovanju novoga stečajnog upravitelja dopuštena žalba (čl. 85.).²³

Prije prihvaćanja dužnosti imenovani stečajni upravitelj pred sudom će dati izjavu da će savjesno, držeći se Ustava, zakona i pravnoga poretka RH, obavljati dužnost.²⁴ Nakon davanja izjave, sud će stečajnom upravitelju predati potvrdu o imenovanju u kojoj je navedeno da je rješenjem o otvaranju stečajnoga postupka ili drugim rješenjem imenovan za stečajnoga upravitelja određenoga stečajnog dužnika. Stečajni upravitelj dužan je odmah nakon prestanka obavljanja dužnosti vratiti sudu potvrdu o imenovanju (čl. 86.).²⁵

2.3.1. Imenovanje drugog stečajnog upravitelja

Na prvom ili kojem kasnijem ročištu nakon imenovanja stečajnoga upravitelja, skupština vjerovnika može umjesto stečajnoga upravitelja kojeg

22 Doktrina ukazuje da budući da osoba koja je izabrana metodom slučajnog odabira, a nije imenovana za stečajnoga upravitelja, nema pravo na žalbu pa teoretski postoji opasnost od mogućnosti nastanka situacija da osoba upisana na listi A stečajnih upravitelja u jednom sudu ne bude nikada imenovana za stečajnoga upravitelja iako je metodom slučajnoga odabira izabrana za stečajnoga upravitelja. Tako i detaljnije, Željko, Š., Omazić, I., op. cit., str. 27.

23 Zakonodavac je u ovom slučaju trebao propisati tko ima pravo na žalbu protiv rješenja o imenovanju novoga stečajnog upravitelja. Doktrina polazeći od činjenice da prijašnji zastupnik po zakonu ima pravo na žalbu protiv odluke suda o imenovanju stečajnoga upravitelja a sud povodom te žalbe donese novu odluku o imenovanju novoga stečajnog upravitelja jedini zaključak je da ista osoba ima pravo i na žalbu protiv odluke o imenovanju novoga stečajnog upravitelja. Tako i detaljnije, ibid., str. 28.

24 Prvenstveno, pobijano rješenje u točki XII. izreke (kojim je naloženo stečajnom upravitelju bez odgode pristupiti sudu radi davanja izjave o prihvaćanju dužnosti i primitka potvrde o imenovanju) po svom sadržaju predstavlja zaključak u smislu odredbe čl. 18. st. 2. Stečajnog zakona (NN, br. 71/15; dalje: SZ), koji se u konkretnom slučaju primjenjuje. Naime, zaključkom sud izdaje nalog službenoj osobi ili tijelu u postupku za obavljanje pojedinih radnji te odlučuje o upravljanju postupkom i o drugim pitanjima kada je to izrijekom određeno tim Zakonom (čl. 18. st. 2. SZ-a). Protiv zaključka nije dopuštena žalba (čl. 19. st. 7. SZ-a), slijedom čega je ovaj sud sukladno odredbi čl. 380. t. 1. Zakona o parničnom postupku u vezi s čl. 10. SZ-a odbacio dužnikovu žalbu podnesenu protiv točke XII. izreke pobijanog rješenja kao nedopuštenu. Visoki trgovački sud RH, Pž-2483/17 od 26. 4. 2017.

25 Doktrina ukazuje da se može postaviti pitanje kada stečajni upravitelj prestaje obavljati dužnost budući da je nakon zaključenja stečajnog postupka stečajni upravitelj dužan zastupati stečajnu masu (čl. 89., st. 1., t. 13. SZ). Nadalje, Zakon izrijekom propisuje da stečajni upravitelj može i nakon obustave i zaključenja stečajnoga postupka u ime stečajnoga dužnika, a za račun stečajne mase nastaviti s unovčenjem imovine dužnika i s ostvarenim sredstvima postupiti prema odredbi iz čl. 133. st. 1. SZ-a (čl. 293., st. 4.) Također, zakon propisuje da obveza stečajnoga upravitelja na upravljanje i unovčenje stečajne mase postoji i nakon podnošenja prijave o nedostatnosti stečajne mase (čl. 294., st. 3. SZ). Tako i detaljnije, Željko, Š., Omazić, I., op. cit., str. 28. i 29.

je imenovao sud, izabrali drugoga stečajnog upravitelja s liste A stečajnih upravitelja.²⁶ Smatrat će se da je skupština vjerovnika donijela odluku o izboru drugoga stečajnog upravitelja ako je zbroj iznosa tražbina stečajnih vjerovnika koji su glasovali za odluku viši od zbroja iznosa tražbina vjerovnika koji su glasovali protiv odluke.²⁷ Sud donosi rješenje kojim potvrđuje imenovanje drugoga stečajnog upravitelja. Ako sud ne donese rješenje u roku od tri dana, smatrat će se da je potvrdio imenovanje stečajnoga upravitelja. Također, sud ne može odbiti potvrditi imenovanje stečajnoga upravitelja kojeg je izabrala skupština.²⁸ Novoimenovanom stečajnom upravitelju sud će predati potvrdu o imenovanju nakon davanja izjave da će savjesno, držeći se Ustava, zakona i pravnoga poretka RH, obavljati dužnost. Predajom potvrde o imenovanju prestaju ovlaštenja prijašnjem stečajnom upravitelju (čl. 87.).

26 Dakle, skupština vjerovnika ovlaštena je imenovati drugog stečajnog upravitelja na izvještajnom ili svakom kasnijem ročištu, a posljedica imenovanja novog stečajnog upravitelja je prestanak ovlasti ranijeg stečajnoga upravitelja, dok se na skupštini može donijeti samo jedna odluka i to odluka da se, umjesto stečajnog upravitelja kojeg je imenovao stečajni sudac, imenuje drugi stečajni upravitelj. Međutim, skupština vjerovnika nema ovlast donijeti samostalnu odluku o razrješenju stečajnog upravitelja. Skupština vjerovnika može podnijeti zahtjev stečajnom sudu da razriješi stečajnog upravitelja i to na način i pod uvjetima uređenim u čl. 27. st. 2. Stečajnog zakona. Točno je da prema odredbi čl. 38.c Stečajnog zakona, skupštinu vjerovnika vodi stečajni sudac te je predmetno stečajni sudac bio dužan upozoriti skupštinu vjerovnika na sadržaj navedenih zakonskih odredaba, kako skupština vjerovnika ne bi donijela predmetnu nezakonitu odluku. Međutim, žalbeni sud prihvaća i nalazi osnovanim razloge pobijanog rješenja za ukidanje (nezakonite) odluke skupštine vjerovnika nezavisno od navedenog, a o navedenom su skupština vjerovnika i stečajni sudac dužni voditi računa u nastavku ovog stečajnog postupka. *Visoki trgovački sud RH, Pž-3228/17 od 6. 6. 2017.*

27 Doktrina naznačuje kako nije isključena mogućnost da stečajni upravitelj kojeg je izabrala skupština ne može biti imenovan za stečajnoga upravitelja iz određenih razloga (npr. izabrani stečajni upravitelj bio je zaposlen kod stečajnoga dužnika ili je bio član njegova tijela; bliski srodnik suca i slično). U takvoj situaciji sud bi mogao na zahtjev stečajnog vjerovnika, stečajnoga upravitelja ili po službenoj dužnosti ukinuti odluku skupštine vjerovnika ako je protivna zajedničkom interesu stečajnih vjerovnika (čl. 108.). Odluka kojom je izabran stečajni upravitelj koji ne može biti stečajni upravitelj sigurno je protivna zajedničkim interesima stečajnih vjerovnika. Međutim, doktrina nadalje navodi što ako nitko od osoba koje mogu zahtijevati ukidanje odluke skupštine vjerovnika ne stavi zahtjev za ukidanje odluke o izboru novoga stečajnoga upravitelja na skupštini vjerovnika, a sud nije imao saznanje o postojanju razloga koji priječe imenovanje izabranog stečajnoga upravitelja? Doktrina predlaže izlaz iz moguće situacije na način da sud po službenoj dužnosti u roku od tri dana ukine odluku skupštine vjerovnika o izboru novoga stečajnoga upravitelja. Drugo rješenje bilo bi da sud u roku od tri dana odbije donijeti rješenje o imenovanju izabranoga stečajnog upravitelja čime bi nastala presumpcija da je sud potvrdio imenovanje stečajnoga upravitelja. Nakon što je nastupio učinak presumpcije o potvrdi imenovanja stečajnoga upravitelja sud bi mogao po službenoj dužnosti ili na zahtjev odbora vjerovnika rješenjem razriješiti imenovanog stečajnoga upravitelja iz drugih važnih razloga (čl. 91.). Tako i detaljnije, Željko, Š., Omazić, I., op. cit., str. 29.

28 Osnovano se žalitelj u žalbi poziva na odredbu čl. 87. st. 4. SZ-a jer sukladno toj zakonskoj odredbi sud ne može odbiti potvrditi imenovanje stečajnog upravitelja kojeg je izabrala skupština vjerovnika. Iz Zapisnika sa sjednice skupštine vjerovnika održane 3. 10. 2017. proizlazi da je odluka o imenovanju novog stečajnog upravitelja donesena potrebnom većinom sukladno čl. 105. st. 2. SZ-a. *Visoki trgovački sud RH, Pž-6565/17 od 8. 11. 2017.*

2.4. Razrješenje stečajnih upravitelja

Na zahtjev odbora vjerovnika ili skupštine vjerovnika sud će razriješiti stečajnoga upravitelja istekom godine i pol dana od dana održavanja izvještajnoga ročišta ako nije unovčio imovinu koja ulazi u stečajnu masu tako da može pristupiti završnoj diobi. Sud ne može *ex officio* razriješiti stečajnoga upravitelja iz navedenoga razloga.²⁹ Ipak može *ex officio* ili na zahtjev odbora vjerovnika ili skupštine vjerovnika razriješiti stečajnoga upravitelja i prije isteka roka od godinu i pol dana od održavanja izvještajnoga ročišta ako svoju dužnost ne obavlja uspješno ili iz drugih važnih razloga³⁰, osobito ako ne postupa po nalogu suda. Prije donošenja odluke sud će omogućiti stečajnom upravitelju da se očituje,

29 Tu je zanimljiva presuda: Prvostupanjski sud razriješio je dužnosti stečajnog upravitelja Š.R. zbog sumnji u njegovu podobnost za vođenje ovog stečajnog postupka (čl. 91. Stečajnog zakona, NN, br. 71/15; dalje: SZ). Prvostupanjski sud je utvrdio da je Š. R. u R.S.i oduzeta licenca zbog počinjenja kaznenog djela za koje je pravomoćno osuđen. Primjenom odredbe čl. 84. SZ-a prvostupanjski sud je imenovao novog stečajnog upravitelja. Protiv ovog rješenja razriješeni stečajni upravitelj Š.R. podnio je žalbu, navodeći da ne postoje razlozi za njegovo razrješenje. Žalba razriješena stečajnog upravitelja Š.R. iz Zagreba nije dopuštena. Odredbom čl. 91. st. 4. SZ-a propisano je da protiv rješenja o razrješenju stečajnog upravitelja pravo na žalbu imaju samo stečajni vjerovnici. Prema tome, ranije razriješeni stečajni upravitelj Š.R. nema pravo na žalbu protiv pobijanog rješenja. Visoki trgovački sud RH, Pž-540/17 od 15.2.2017.

30 Razrješenje stečajnog upravitelja zbog zdravstvenih razloga: U slučaju postojanja opravdanih zdravstvenih razloga za razrješenje dužnosti, stečajni upravitelj treba dostaviti liječničku dokumentaciju ili potvrdu iz koje je vidljivo da barem kroz određeno vrijeme ne može obnašati dužnost stečajnog upravitelja. Rješenjem suda prvog stupnja odbijen je zahtjev Z. M. za njegovo razrješenje dužnosti stečajnog upravitelja. Protiv tog rješenja žalili se stečajni upravitelj Z. M., bez navođenja zakonom propisanih žalbenih razloga, a iz sadržaja žalbe proizlazi da se žali zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Žalba nije osnovana. Ovaj sud nije našao da bi bila počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka propisana odredbom članka 354. st. 2. toč. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. Zakona o parničnom postupku (NN, br. 148/11 - proć. tekst, 25/13 i 89/14 - u nastavku teksta: ZPP), u svezi s odredbom članka 10. Stečajnog zakona (NN, br. 71/15 - u nastavku teksta: SZ), a na koje povrede pazi po službenoj dužnosti (čl. 365. st. 2. ZPP-a). Odredbom članka 91. st. 5. SZ-a propisano je da sud može razriješiti stečajnog upravitelja na osobni zahtjev. Dakle, sud prvog stupnja ovlašten je procjenjivati opravdanost razloga stečajnog upravitelja za razrješenje s dužnosti stečajnog upravitelja. Sud prvog stupnja odbio je zahtjev stečajnog upravitelja za razrješenje jer iz medicinske dokumentacije ne proizlazi indikacija za bolničko liječenje, iz anamneze povijesti bolesti proizlazi da se subjektivno dobro osjeća, a kontrola endokrinologa preporučena je tek za mjesec i pol dana. Iz priložene povijesti bolesti (list 34. spisa) nije vidljivo da bi stečajnom upravitelju bila preporučeno mirovanje, a niti da ne može obavljati poslove stečajnog upravitelja. Sud nije stručan tumačiti medicinski nalaz kao sastavni dio povijesti bolesti, a iz zaključka ordinirajućeg liječnika ne predlaže se mirovanje, već redovita tjelesna aktivnost radi bolje regulacije šećerne bolesti pa, za sada, stečajni upravitelj nije učinio vjerojatnim da privremeno nije sposoban obavljati dužnost stečajnog upravitelja. Zbog navedenog stečajni upravitelj žalbenim navodima nije doveo u sumnju pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, pa je stoga sud prvog stupnja pravilno primijenio odredbu članka 91. st. 5. SZ-a kada je zahtjev za razrješenje dužnosti stečajnog upravitelja odbio. Potrebno je napomenuti da u slučaju postojanja opravdanih zdravstvenih razloga za razrješenje dužnosti, stečajni upravitelj treba dostaviti liječničku dokumentaciju ili potvrdu iz koje je vidljivo da barem kroz određeno vrijeme ne može obnašati dužnost stečajnog upravitelja. Slijedom navedenoga, valjalo je, na temelju odredbe članka 380. toč. 2. ZPP-a, a u svezi s odredbom članka 10. SZ-a, odlučiti kao u izreci ovog drugostupanjskog rješenja. Vidi, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-5526/17 od 02.09.2017.

osim ako važni razlozi ne zahtijevaju da se drukčije postupi. Protiv rješenja o razrješenju stečajnoga upravitelja pravo na žalbu imaju samo stečajni vjerovnici.

U pravilima o razrješenju stečajnih upravitelja na osobni zahtjev istaknuto je da stečajni upravitelj može tražiti razrješenje na osobni zahtjev³¹ zbog opravdanih razloga te da protiv rješenja o odbijanju osobnoga zahtjeva za

31 Automatska dodjela predmeta ne uzima u obzir ni činjenicu udaljenosti određenih područja, kao i njihovu eventualnu lošu prometnu povezanost, čak i kada stečajni upravitelji prebivaju na području određenog trgovačkog suda, pa su stečajni upravitelji stavljali i zahtjev za razrješenje jer se dužnik nalazi na području koje im je teško dostupno. Tu je bitno i pitanje troškova jer se postavilo pitanje naknade troška odnosno ima li stečajni upravitelj pravo na naknadu troškova prijevoza ako ima prebivalište izvan područja sjedišta suda koji provodi stečajni postupak u kojemu je imenovan za stečajnoga upravitelja. Stajališta su oprečna. Prema jednom pravnom shvaćanju stečajni upravitelj čije je prebivalište izvan područja sjedišta nadležnog suda nema pravo na naknadu putnih troškova u vezi s dolaskom u sjedište suda odnosno sjedište stečajnog dužnika. Drugo pravno shvaćanje, polazi od toga da je stečajni upravitelj imenovan stečajnim upraviteljem u predmetu iz nadležnosti trgovačkog suda uz njegovu prethodnu suglasnost da će dužnost stečajnog upravitelja obavljati i u trgovačkim sudovima koji imaju sjedište izvan njegova prebivališta, a svojom suglasnošću na obavljanje poslova stečajnog upravitelja izvan njegova prebivališta nije dao suglasnost da će te poslove obavljati o vlastitom trošku (pa i kada je riječ o troškovima prijevoza u sud njegova sjedišta). Materijali dostupni kod autora.

razrješenje pravo na žalbu ima samo stečajni upravitelj.^{32 33}

32 Prvostupanjski sud je zahtjev stečajnog upravitelja zbog navedenih osobnih razloga (provođenja istrage) odbio kao u točki I. izreke rješenja, a u točki II. izreke odlučio je razriješiti stečajnog upravitelja po službenoj dužnosti temeljem odredbe čl. 91. st. 2. SZ-a....Budući je žalba podnesena sukladno odredbi čl. 91. st. 5. SZ-a protiv točke I. izreke rješenja prvostupanjskog suda za razrješenje dužnosti stečajnog upravitelja na osobni zahtjev ovdje žalitelja koji je taj zahtjev i podnio. Stoga je ovaj sud odlučio o žaliteljevoj žalbi sukladno odredbi čl. 91. st. 5. SZ-a, te je ocijenio da je prvostupanjski sud pravilno odbio zahtjev za razrješenje stečajnog upravitelja na osobni zahtjev jer razlozi zbog kojih žalitelj podnosi osobni zahtjev za razrješenje (rješenja o provođenju istrage) nisu razlozi zbog kojih bi bio prihvaćen. Osim toga, žalitelj se neosnovano poziva na razloge za razrješenje stečajnog upravitelja iz točke II, izreke pobijane odluke, a budući da u smislu odredbe čl. 91. st. 4. SZ-a pravo žalbe na rješenje o razrješenju stečajnog upravitelja imaju samo stečajni vjerovnici. Visoki trgovački sud RH, Pž-3781/2017 od 5.7.2017. Pobijanim rješenjem je odbijen zahtjev za razrješenje privremenog stečajnog upravitelja P.G., od 4. 10. 2016. Tako je prvostupanjski sud odlučio jer, prema odredbi čl. 91. st. 5. SZa, sud može razriješiti stečajnog upravitelja na osobni zahtjev, a gramatičkim tumačenjem te odredbe lako je zaključiti kako sud može, ali i ne mora udovoljiti zahtjevu za razrješenje stečajnog upravitelja. Naime, stav je suda prvog stupnja kako se zahtjevu stečajnog upravitelja za razrješenje ne udovoljava automatski - čim se takav zahtjev podnese, nego je sud prilikom donošenja odluke po tom zahtjevu dužan cijeniti okolnosti svakog konkretnog slučaja. Osim toga, cilj zakonskog načina izbora stečajnih upravitelja metodom slučajnog odabira s liste stečajnih upravitelja za područje nadležnog suda (čl. 84. SZ) bio je izbjeći bilo kakvu subjektivnost stečajnog suca kod imenovanja stečajnog upravitelja. Ne spekulirajući u motive zahtjeva za izuzeće, stav je suda prvog stupnja kako je stečajni upravitelj koji se prihvatio uvrstiti na listu stečajnih upravitelja određenog suda profesionalac, zainteresiran i motiviran za obavljanje poslova stečajnog upravitelja. Pri tome je nemogućnost preuzimanja pojedinačnog predmeta samo iznimka skopčana s opravdanim razlozima, a ne pravilo. Ako stečajni upravitelj ne može prihvatiti imenovanje bilo bi logično da stavi zahtjev za svoje brisanje s liste stečajnih upravitelja. U konkretnom slučaju, navodi koji se spominju u zahtjevu za razrješenjem od 4. 10. 2016., a za koje nisu dostavljeni dokazi, mogli bi imati za posljedicu nemogućnost obavljanja poslova privremenog i stečajnog upravitelja, te daljnju posljedicu razrješenje dužnosti stečajnog upravitelja po njegovu zahtjevu. Međutim, stečajni upravitelj nije dokazao postojanje niti jednog od navoda iz zahtjeva za razrješenjem od 4. 10. 2016. koji bi ga priječili u obavljanju poslova privremenog stečajnog upravitelja. Osim toga, ako privremeni ili stečajni upravitelj nije u mogućnosti obavljati stečajno-upraviteljsku službu, u skladu s odredbom čl. 83. SZ-a, dužan se obratiti Ministarstvu pravosuđa koje će donijeti odgovarajuće rješenje. Pravilno stoga prvostupanjski sud drži i da bi stečajni upravitelji koji ne mogu ili ne žele prihvaćati njihov izbor u stečajnim postupcima metodom slučajnog odabira, trebali podnijeti zahtjev za brisanje s liste stečajnih upravitelja jer zahtjevi pojedinih stečajnih upravitelja za njihovim razrješenjem u pojedinim stečajnim postupcima dovode stečajne upravitelje u neravnopravan položaj, a što je upravo suprotno cilju donošenja odredbe čl. 84. st. 1. SZ-a. S tim u vezi, žalitelj i sam u žalbi ističe da je iz istih razloga već podnosio zahtjeve za razrješenjem te da zapravo uopće nije niti zainteresiran za obavljanje novih poslova stečajnog upravitelja. Visoki trgovački sud RH, Pž-7414/2016 od 9. 11. 2016.

33 Prema listi stečajnih upravitelja objavljenoj na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova stečajni upravitelj V.S. 1/1 je upisan na listi stečajnih upravitelja /a područje nadležnosti prvostupanjskog suda i to na listi A. Ovaj sud podupire stajalište prvostupanjskog suda da postoji anticipirana suglasnost stečajnog upravitelja za svojim imenovanje metodom slučajnog odabira u svim stečajnim predmetima određenog trgovačkog suda za kojeg je stečajni upravitelj stavio zahtjev za upis sve do donošenja odluke ministra nadležnog za poslove pravosuđa o brisanju stečajnog upravitelja sa liste stečajnih upravitelja. Podneskom od 10. 10. 2016. privremeni stečajni upravitelj obavijestio je sud da iz osobnih razloga ne može prihvatiti ulogu stečajnog upravitelja, te da mu je 24. 8. ove godine istekla policica obveznog osiguranja stečajnih upravitelja koju ne kani obnavljati, kao i da se dalje ne misli baviti poslom stečajnog upravitelja, te smatra da su ispunjeni uvjeti za

Sud može razriješenom stečajnom upravitelju rješenjem naložiti vraćanje onoga što je tijekom postupka primio (nagradu), a osobito ako odbije ispuniti nalog

brisanje s liste stečajnih upravitelja u smislu čl. 81. st. 4. Stečajnog zakona. Pobjanim rješenjem, na temelju ovlasti iz čl. 76. 1. 3. SZ-a prvostupanjski sud je odbio kao neosnovan zahtjev za razrješenje dužnosti privremenog stečajnog upravitelja ocjenjujući da navedeni razlog isteka police obveznog osiguranja od profesionalne odgovornosti jest razlog za brisanje stečajnog upravitelja s liste stečajnih upravitelja po službenoj dužnosti (čl. 7. st. 1. podst. 2. t. 4. Pravilnika), ali ne i razlog da sud imenuje drugu osobu s liste A stečajnih upravitelja za područje nadležnog suda. Naime, u pravu je prvostupanjski sud kada navodi da sve dok se stečajni upravitelj ne briše s liste stečajnih upravitelja, kandidira za stečajnog upravitelja metodom slučajnog odabira (čl. 84. st. 1. SZ-a) i na njega se odnose prava i dužnosti stečajnog upravitelja propisana Stečajnim zakonom jer se pretpostavlja da je kao profesionalac dao pristanak na to. Pravni je temelj brisanja stečajnog upravitelja s liste stečajnih upravitelja rješenje ministra nadležnog za poslove pravosuđa (čl. 8. st. 1. SZ-a), a ne činjenica isteka police osiguranja. Isto tako, sve dok se nalazi na listi stečajnih upravitelja ne može se prihvatiti argumentacija stečajnog upravitelja da se ne misli baviti poslom stečajnog upravitelja budući da se nalazi na predmetnoj listi i to nakon što ga je sud sukladno odredbama važećeg Zakona i Pravilnika imenovao. Pobjanom odlukom sud prvog stupnja je s pravilnim obrazloženjem koje prihvaća i ovaj sud i upućuje na njega, odbijanjem neosnovanog zahtjeva potencirao procesnu disciplinu sudionika u sudskim postupcima. Visoki trgovački sud RH, Pž-7471/2016 od 16. 11. 2016.

Pobjanim rješenjem je odbijen kao neosnovan osobni zahtjev za razrješenje dužnosti privremenog stečajnog upravitelja V. S. od 18. 10. 2016. Prema obrazloženju pobjanog rješenja razvidno je da je sud u ovom stečajnom postupku rješenjem od 14. 10. 2016. postavio V. S. za privremenog stečajnog upravitelja dužniku S. R d.o.o., Z., sa zadaćom utvrditi iznos predvidivih troškova prethodnog i stečajnog postupka, imovinu dužnika te ispitati mogu li se imovinom dužnika namiriti troškovi postupka. Nadalje, privremeni stečajni upravitelj V. S. iz V. izabran je metodom slučajnog odabira s liste A stečajnih upravitelja, a sve sukladno odredbi čl. 84. st. 1. u vezi s čl. 118. st. 2. t. L SZ-a. Nadalje, podneskom od 18. 10. 2016. privremeni stečajni upravitelj obavijestio je sud kako „ne može prihvatiti ulogu stečajnog upravitelja“ budući da mu je istekla polica obaveznog osiguranja stečajnih upravitelja, koju nije obnovio. (...) Prema listi stečajnih upravitelja, objavljenoj na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova, stečajni upravitelj V. S. iz V. upisan je na listi stečajnih upravitelja za područje nadležnosti prvostupanjskog suda i to na listi A. Ovaj drugostupanjski sud u cijelosti prihvaća ocjenu prvostupanjskog suda da postoji unaprijed dana suglasnost stečajnog upravitelja za svojim imenovanje, metodom slučajnog odabira, u svim stečajnim predmetima određenog trgovačkog suda za kojeg je stečajni upravitelj stavio zahtjev za upis sve do donošenja odluke ministra nadležnog za poslove pravosuđa o brisanju stečajnog upravitelja s liste stečajnih upravitelja. Stečajni upravitelj V. S. izabran je metodom slučajnog odabira s liste A stečajnih upravitelja, a sve sukladno određenju iz čl. 84. st. 1. u vezi s čl. 118. st. 2. t. 1. SZ-a, te je imenovan rješenjem od 14. 10. 2016. Nadalje, navedeni stečajni upravitelj je podneskom od 18. 10. 2016. obavijestio sud da se ne može prihvatiti uloge stečajnog upravitelja navodeći da mu je 24. 8. 2016. istekla polica obaveznog osiguranja koju nije obnovio, a što predstavlja razlog za brisanje s liste stečajnih upravitelja po službenoj dužnosti u smislu čl. 81. st. 4. SZ-a. Ocjena je ovoga vijeća da je sud prvog stupnja donoseći pobjano rješenje pravilno ocijenio da navedeni razlog isteka police obveznog osiguranja od profesionalne odgovornosti je razlog za brisanje stečajnog upravitelja s liste stečajnih upravitelja po službenoj dužnosti (čl. 7. st. 1. podst. 2. t. 4. Pravilnika o utvrđivanju liste stečajnih upravitelja, NN, br. 104/15), međutim ne i razlog da sud imenuje drugu osobu s liste A stečajnih upravitelja za područje nadležnog suda. Stoga pravilno prvostupanjski sud navodi da sve dok se stečajni upravitelj ne briše s liste stečajnih upravitelja, kandidira za stečajnog upravitelja metodom slučajnog odabira (čl. 84. st. 1. SZ-a) i na njega se odnose prava i dužnosti stečajnog upravitelja propisana Stečajnim zakonom budući da se pretpostavlja da je kao profesionalac dao pristanak na to. Brisanje stečajnog upravitelja s liste stečajnih upravitelja je u nadležnosti ministra nadležnog za poslove pravosuđa (čl. 8. st. 1. SZ-a). Visoki trgovački sud RH, Pž-7463/16 od 20.12.2016.

suda u vezi s predajom dužnosti, ili nepotrebno odgađa predaju dokumentacije ili ako ne postupi po nalogu suda za dostavu izvješća o određenim pitanjima. Ako razriješeni stečajni upravitelj ne bi postupio po nalogu iz rješenja odnosno ako bi odbio vratiti nagradu za koju mu je naloženo vraćanje, može se kazniti novčanom kaznom do 10.000,00 kn. Rješenjem o razrješenju stečajnoga upravitelja sud će donijeti odluku o imenovanju novoga stečajnog upravitelja kojega će izabrati metodom slučajnoga odabira. To će u pravilu biti ako je stečajni upravitelj razriješen na zahtjev odbora vjerovnika, po službenoj dužnosti ili na osobni zahtjev. Skupština vjerovnika može izabrati neku drugu osobu za stečajnoga upravitelja. Međutim, ako je stečajni upravitelj razriješen na zahtjev skupštine vjerovnika, u pravilu skupština vjerovnika istovremeno donesi i odluku o odabiru novoga stečajnoga upravitelja. U takvoj situaciji sud će u roku od tri dana potvrditi imenovanje novoga stečajnog upravitelja. Pravomoćnošću rješenja o brisanju s liste stečajnih upravitelja stečajnom upravitelju prestaje dužnost, što će sud utvrditi rješenjem u kojem će odmah imenovati novoga stečajnog upravitelja (čl. 91.).

3. ODABRANA PITANJA O IZBORU, IMENOVANJU I RAZRJEŠENJU POVJERENIKA U PREDSTEČAJNOM POSTUPKU

Predstečajni postupak, kao mogućnost, se pokreće u slučaju postojanja predstečajnog razloga. Cilj je po uzoru na europska zakonodavstva pomoći subjektima koji su u osnovi financijski zdravi i imaju poslovnu perspektivu, ali im je glavna prepreka za dalji napredak nepovoljan odnos u bilanci. Iako se u ovakvom osvrtnu vidi određena različitost, on upućuje na dva osnovna cilja stečaja, a to je namirenje vjerovnika i ostvarivanje njihovih imovinskih zahtjeva, ali i gašenje poslovnog subjekta koji nije u mogućnosti izvršavati svoje obveze (čl. 2. SZ). Tijela predstečajnoga postupka su sud i povjerenik.

Povjerenik je dužan ispitati poslovanje dužnika, ispitati popis imovine i obveza dužnika, ispitati vjerodostojnost prijavljenih tražbina, osporiti tražbine ako na temelju priopćenja vjerovnika ili iz nekog drugog razloga posumnja u njihovo postojanje; nadzirati poslovanje dužnika, osobito financijsko poslovanje dužnika, stvaranje obveza prema trećim osobama, izdavanje sredstava osiguranja plaćanja te poslovanje u prodaji roba, odnosno usluga, pazeći pri tome da se ne oštećuje imovina dužnika, podnijeti prijavu sudu ako dužnik postupa protivno pravilima o dopuštenim plaćanjima, izdati naloge i potvrde o tražbinama koje se mogu prisilno naplaćivati i tijekom predstečajnog postupka nadzirati pravodobnost i potpunost namirenja troškova predstečajnog postupka te obavljati druge poslove (čl. 24.). Pretpostavke za njegovo imenovanje iste su kao i pretpostavke za imenovanje stečajnoga upravitelja odnosno na određivanje povjerenika,³⁴ nadzor nad njegovim

³⁴ Budući da dužnost povjerenika može prestati i odlukom vjerovnika otvara se pitanja kada i na koji način vjerovnici mogu donijeti takvu odluku. U predstečajnom postupku nema skupštine vjerovnika kao tijela predstečajnog postupka. U predstečajnom postupku održavaju se dva ročišta: a) ročište radi ispitivanja tražbina i b) ročište za glasovanje o prijedlogu plana restrukturiranja. Mogu li

radom,³⁵ odgovornost te nagradu i naknadu troškova za rad³⁶ na odgovarajući način primjenjuju odredbe o stečajnom upravitelju (čl. 23.). Dakle, povjerenika imenuje sud u rješenju o otvaranju predstečajnog postupka ako smatra da je imenovanje potrebno (čl. 33.). Doktrina navodi da ako sud ne imenuje povjerenika u rješenju o otvaranju predstečajnog postupka, nema zakonske zapreke da povjerenika imenuje naknadno, ali da to može u velikoj mjeri usporiti predstečajni postupak i dovesti u pitanje poštivanje rokova u kojima se postupak mora okončati. Ipak ako sud ne bi imenovao povjerenika, njegove dužnosti bi trebao obavljati sud pa je malo vjerojatno da povjerenik neće biti imenovan u rješenju o otvaranju predstečajnog postupka. Isti prestaje obavljati dužnost na dan donošenja rješenja o potvrdi predstečajnoga sporazuma odnosno na dan otvaranja stečajnoga postupka ili odlukom vjerovnika.

4. ODABRANA PITANJA O IZBORU, IMENOVANJU I RAZRJEŠENJU POVJERENIKA U POSTUPKU STEČAJA POTROŠAČA

Početakom 2016. na snagu je stupio novi Zakon o stečaju potrošača.³⁷ Isti je izmijenjen 2018. s pravilima koja su stupila na snagu 01. siječnja 2019.

Sukladno pravilima potrošačkog insolventijskog postupka, cilj je ovog specifičnog izvanparničnog postupka poštenog potrošača osloboditi od obveza koje preostanu nakon unovčenja njegove imovine i raspodjele prikupljenih sredstava vjerovnicima (oslobođenje od preostalih obveza). Dakle, kod potrošačkog stečaja razlikujemo materijalno-pravni cilj koji se odnosi samo na potrošača i predstavlja upravo *differntia specifica* u odnosu na korporativni stečaj.

vjerovnici na tim ročištima donijeti i odluku o razrješenju povjerenika? Budući da je zakon propisao o čemu se odlučuje na tim ročištima, vjerovnici ne mogu na njima donositi odluku o prestanku dužnosti povjerenika. Jedini izlaz iz navedene situacije je da sud na prijedlog vjerovnika odredi posebno ročište radi odlučivanja o prestanku obavljanja dužnosti povjerenika. Drugo je pitanje koji je broj vjerovnika potreban za prijedlog sazivanja ročišta radi donošenja odluke. Mišljenja smo da bi bila potrebna ona većina vjerovnika koja je potrebna za sazivanja skupštine vjerovnika (čl. 104., st. 1. SZ). Sud bi bio dužan održati ročište u roku od 30 dana od primitka prijedloga. Protiv rješenja o određivanju ročišta žalba ne bi bila dopuštena, ali bi bila dopuštena ako je sud odbio zakazati ročište. Pravo na žalbu imali bi podnositelji prijedloga. Tako i detaljnije Šimić, Ž., Omazić, I., Predstečajni postupak, Pravosudna akademija, Zagreb, 2018., str. 25.

³⁵ U stečajnom postupku nadzor nad radom stečajnog upravitelja je zadatak suda, odbora vjerovnika i skupštine vjerovnika. Kao što je navedeno u predstečajnom postupku nema odbora vjerovnika i skupštine vjerovnika pa nadzor nad radom povjerenika obavlja sud. Sud je ovlašten u svako doba zatražiti obavijesti ili izvješće povjerenika o tijeku predstečajnog postupka i drugim činjenicama koje su odlučne za vođenje i tijek postupka (npr. postupa li dužnik u skladu sa zakonom; da li obavlja samo nužna plaćanja za redovno poslovanje i slično). Ako povjerenik ne postupi po nalogu suda, sud ga može kazniti novčanom kaznom do 10.000,00 kn (čl. 90. st. 2. u vezi s čl. 23. st. 2. SZ-a). Tako i detaljnije loc. cit.

³⁶ Uredbom o kriterijima i načinu obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima određena je jednokratna nagrada povjerenika u predstečajnom postupku u iznosu od 3.000,00 kn do 20.000,00 kn ovisno o složenosti poslova koje je obavio. Nagrada se isplaćuje na teret dužnika (čl. 3. Uredbe).

³⁷ NN, br. 100/15. i 67/18. stupila na snagu 01.01.2019., dalje: ZSP.

Kao i kod drugih modela stečajnog postupka, uspješnost stečajnog postupka u mnogome ovisi od preraspodjele uloga sudionika u samom postupku. Stečajni postupak nad imovinom potrošača je postupak u čijem provođenju osim sudskog tijela (sudac pojedinac općinskog suda) sudjeluju i izvansudska „tijela“ (posrednik, FINA odnosno tzv. savjetovaništa te povjerenik). Mišljenja smo kako je utvrđivanje pojmova potrebno radi stjecanja uvida kako utječe te kako se cilj ZSP ostvaruje prema svakom od sudionika postupka.

Položaj povjerenika kao tijela postupka je veoma značajan (čl. 29. ZSP). On obavlja javnu funkciju te operativno provodi postupak pod nadzorom i uz suradnju suda. Za povjerenika može se imenovati osoba upisana na listu povjerenika za područje nadležnoga suda dok ne može biti imenovana osoba koja bi morala biti izuzeta kao sudac u postupku stečaja potrošača, osobito: osoba koja je bila zaposlena kod potrošača ako je obavljao ili obavlja samostalnu djelatnost ili blizak srodnik suca, potrošača, vjerovnika te osobe koje su u odnosu suparništva s potrošačem (čl. 31. ZSP). Listu povjerenika za područje nadležnosti svakoga suda utvrđuje ministar pravosuđa. Osoba može biti upisana na listu povjerenika za područje nadležnosti jednog ili više sudova. Liste povjerenika mogu se dopunjavati i objavljuju se na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova (čl. 32. ZSP). Na listu povjerenika može biti upisana fizička osoba: koja ima poslovnu sposobnost, završeni diplomski sveučilišni studij, odnosno završeno visoko obrazovanje s najmanje 300 ECTS bodova, položen stručni ispit za povjerenika i koja je dostojna za obavljanje poslova povjerenika (čl. 33. ZSP). Osoba koja se nalazi na listi povjerenika može biti brisat će se s liste povjerenika na osobni zahtjev ili po službenoj dužnosti (čl. 34. ZSP). Stručni ispit za povjerenika sastoji se od općeg i posebnog dijela. Uvjet za polaganje stručnog ispita ispunjava osoba: koja je obavila stručnu obuku u trajanju od jedne godine ili koja je upisana na listu A stečajnih upravitelja (čl. 35. ZSP). Izbor povjerenika u postupku stečaja potrošača obavlja se metodom slučajnoga odabira (kroz sustav e-Spis) s liste povjerenika za područje nadležnoga suda (čl. 37. ZSP). Rješenjem o otvaranju postupka stečaja potrošača sud imenuje povjerenika izabranog metodom slučajnoga odabira (čl. 38. ZSP).³⁸ Ipak novela iz 2018. je uvela određene novine. Naime, jedan od većih problema predstavlja nedostatak povjerenika, tj. osoba koje su voljne biti povjerenicima u postupku stečaja potrošača. Trenutno je na listi povjerenika upisano samo dvoje povjerenika jer ne postoji (ekonomski) interes za obavljanje navedene dužnosti. Stoga se novelom ZSP planira riješiti problem nedostatka osoba koje bi se upisale na listu povjerenika na način da se olakšava upis na listu povjerenika (omogućava se odvjetnicima, stečajnim upraviteljima, ovlaštenim revizorima i poreznim savjetnicima da obavljaju poslove povjerenika bez potrebe polaganja stručnog ispita), ali i propisuje mogućnost imenovanja stečajnih upravitelja umjesto povjerenika, čime se osigurava adekvatna primjena Zakona o stečaju potrošača (čl. 33., 35. i 37. ZSP).

38 Vidi, Marković, N., Baran, N., Zakon o stečaju potrošača, Pravosudna akademija, Zagreb, 2016.

5. UMJESTO ZAKLJUČKA

Želeći se osvrnuti na dio grane prava kao što je stečajno-pravna regulativa te što u njoj najuočljivije obilježava bosansko-hercegovačku normativu, tj. koji su njeni glavni smjerovi, utjecaji koje ona vrši, ali i trpi te njen „susret“ sa europskom pravnom mišlju³⁹ u davanju odgovora na tezu iz naslova prvi i nužan korak je „iscrtavanje“ pravnog okvira i problema. Kada govorimo o stečajnim propisima, analizirajući članak III Ustava BiH, (koji je prilog Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini (tzv. Dejtonski sporazum) i koji je usvojen 1995.,⁴⁰ te koji BiH definira kao suverenu državu s decentraliziranom politikom i administrativnom strukturom, kao i s više nivoa političkog upravljanja), vidimo kako je on u cjelini posvećen nadležnostima i odnosima između državne i entitetske razine, a u točki dva istog članka pod naslovom „*Nadležnosti entiteta*“ utvrđuju se neka specifična prava entiteta, uz navođenje i njihovih obveza. To rezultira zaključkom da su statusni položaji pravnih subjekata, u što ulazi materija stečaja i likvidacije, u nadležnosti entiteta.⁴¹ Ovomu treba dodati i specifičnu ustavnopravnu poziciju Distrikta Brčko koji ima nadležnost da, kao i entiteti, uređuje status svojih poslovnih subjekata.⁴² Nizom reformi, pravna regulacija iz područja stečaja usklađena je s stečajnom legislativom zapadno-europskih zemalja te su stvoreni normativni preduvjeti za funkcionalizaciju stečajno-pravne zaštite (kraće trajanje stečajnog postupka, veće namirenje tražbina vjerovnika te niže troškove postupka).⁴³ Time je unaprijeđen pravni okvir u kojem posluju subjekti.⁴⁴ Koristeći svoje ustavne, a Distrikta Brčko i statutarne nadležnosti, ove političko teritorijalne jedinice Bosne i Hercegovine donijele su zakonske propise kojima reguliraju materiju stečaja i likvidacije. U Republici Srpskoj donesen je

39 Vidi Preporuka Komisije od 12.3.2014. o novom pristupu stečaju i nesolventnosti poduzeća.

40 Podrobnije, Steiner, C., N. Ademović, N., Komentar Ustava Bosne i Hercegovine, Konrad Adenauer Fondacija (izd.), Sarajevo, 2010.

41 Tako i podrobnije, Hogić, E., Novine stečajnog zakona u Federaciji BiH te Rajčević, M., Zakonska regulativa stečaja ili likvidacije u Bosni i Hercegovini, u: Das Ohrider Symposium: Beiträge zur Reform des Insolvenzrechts in den Staaten Südosteuropas/Simpozijum u Ohridu: prilozi reformi stečajnog prava u zemljama južne Evrope/Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) (Hrsg.), Bremen: Edition Temmen, 2006., str. 73-77. i 93-103.

42 Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, Modul 3 – Reorganizacija stečajnog dužnika, Sarajevo, 2007., str. 1-108.

43 Rajčević, M., Zakonska regulativa stečaja i likvidacije u Bosni i Hercegovini, Zbornik radova, Drugo međunarodno savjetovanje, Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Neum, 4., 5. i 6. lipnja 2004. te Rizvanović, E., Vidić, M., Štrbac, D., Novine stečajnog zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine, Zbornik radova - Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Sveučilište u Mostaru, Pravni fakultet, 2017., str. 216. et seq.

44 Vidi, Rajčević, M., Opcije stečajnog plana, Zakonodavstvo i praksa, Zbornik radova sa regionalne konferencije o stečaju, Banja Luka 14. i 15. 2. 2008. te Popović, V., Novine u stečajnom pravu Republike Srpske, Zbornik radova Trinaestog međunarodnog savjetovanja „Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Mostar, 2015.

Zakon o stečajnom postupku⁴⁵ kao i Zakon o likvidacionom postupku.⁴⁶ Zakone s istovjetnim nazivima donijela je i Federacija Bosne i Hercegovine (Zakon o stečajnom postupku⁴⁷ i Zakon o likvidacionom postupku).⁴⁸ U Distriktu Brčko, za razliku od entitetskih propisa, donijet je Zakon kojim se u jednom tekstu regulira materija stečaja, prinudnog poravnjanja i likvidacije (Zakon o stečaju, prinudnom poravnanju i likvidaciji).⁴⁹ Oni su, načelno, koncepcijski istovjetni njemačkom Insolvenzijskom zakonu (njem. *Insolvenzordnung*) iz 1999. Ipak, pravni sistem u BiH predstavlja najsloženiji i najdecentralizovaniji federalni sistem među današnjim europskim zemljama gdje rascjepkanost zakonskih rješenja vezanih za stečaj po entitetima i Brčko distriktu te njihova raznolikost, kao i nepostojanje jasnijeg normativnog uređenja na razini države uvelike onemogućava smislenije reguliranje stečajnog postupka. Dakle, iz praktične perspektive, iako je ostvaren određeni normativni i infrastrukturni napredak u domeni stečajnih propisa, doktrina upozorava kako je nužno učiniti vjerodostojnije napore pa i u domeni regulacije položaja stečajnog upravitelja. Trenutno normativno stanje nalaže da stečajnog upravitelja na području FBiH s Liste stečajnih upravnika Federalnog ministarstva pravde imenuje stečajni sudac s mogućnošću da na prvoj skupštini vjerovnika koja uslijedi nakon postavljanja stečajnog upravitelja, skupština može izabrati drugog stečajnog upravitelja kome je potrebno postavljenje od stečajnog suca. Izbor drugog stečajnog upravitelja može predložiti najmanje pet vjerovnika koji zajedno predstavljaju najmanje petinu prijavljenih iznosa potraživanja. Stečajni sudac može odbiti postavljanje izabranog stečajnog upravitelja ako postoje razlozi koji upućuju na to da je on pristran ili nepodoban ili ako ne ispunjava uvjete iz članka 23. Zakona o stečajnom postupku FBiH. Ipak ciljno stanje, odnosno ono koje bi trebalo biti namjeravani rezultat implementiranih promjena, trebalo bi otkloniti sumnju u „povezanost“ suca i stečajnoga upravitelja na način da je izbor stečajnih upravitelja potpuno transparentan te da sve osobe s liste stečajnih upravitelja imaju jednaku priliku biti izabrani za stečajnog upravitelja. Pri tomu jasna orijentacija na već postojećem hrvatskom modelu sa, u većoj mjeri, pozitivnim iskustvom u praksi može biti smislena, iz razloga što takva situacija omogućava korištenje judikature i stručne literature kao pomoćnog sredstva u rješavanju problema koji se javljaju u primjeni zakona. Naravno to ne znači da se rješenja mogu samo prepisati već se takav nomotehnički postupak mora provesti na način koji je suglasan s nacionalnim specifičnostima.

BIBLIOGRAFIJA

45 Sl. glasnik Republike Srpske, br. 16/16.

46 Sl. glasnik Republike Srpske, br. 64/02.

47 Sl. novine FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06, 4/17 - odluka US i 52/18.

48 Sl. novine Federacije BiH, br. 29/03.

49 Sl. glasnik Distrikta Brčko, br. 1/02.

Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, NN-MU, br. 18/97, 6/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 2/10.

Pravilnik o polaganju stručnog ispita, obuci i usavršavanju stečajnih upravitelja, NN, br. 104/15, 17/17.

Pravilnik o pretpostavkama i načinu izbora stečajnih upravitelja metodom slučajnog odabira, NN, br. 106/15.

Pravilnik o utvrđivanju lista stečajnih upravitelja, NN, br. 104/15.

Stečajni zakon, NN, br. 71/15, 104/17.

Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o insolventijskim postupcima (reforma), Sl. list EU, br. L 141. od 5. 6. 2015., str. 19.-72.

Uredba o utvrđivanju kriterija i načina obračuna i plaćanja nagrade povjerenicima u postupku stečaja potrošača, NN, br. 13/16.

Zakon o kreditnim institucijama, NN, br. 159/13., 19/15., 102/15. i 15/18.

Zakon o stečaju potrošača, NN, br. 100/15. i 67/18.

Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, NN, br. 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, (71/15, 78/15.).

Zakon o stečajnom postupku, Sl. glasnik Republike Srpske, br. 16/16.

Zakon o likvidacionom postupku, Sl. glasnik Republike Srpske, br. 64/02. Zakon o stečajnom postupku: Sl. novine FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06, 4/17 - odluka US i 52/18.

Zakon o likvidacionom postupku: Sl. novine Federacije BiH, br. 29/03.

Zakon o stečaju, prinudnom poravnanju i likvidaciji, Sl. glasnik Distrikta Brčko, br. 1/02.

Zakon o kaznenom postupku, NN, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17.

Stečajni zakon, NN, br. 44/96., 29/99., 129/00., 123/03., 82/06., 116/10., 25/12. i 133/12.

Zakon o stečajnom postupku, Sl. novine Federacije BiH, br. 29/03, 32/04, 42/06 i 52/18.

Ustav RH, NN, br. 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14.

Kazneni zakona, NN, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17.

Bodul, D., Vuković, A., (Još jedna) reforma stečajnog zakonodavstva: funkcionalizacija stečajno pravne zaštite ili placebo efekt, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol. 36, 2015., no. 1, str. 181.-213.

Čolović, V., Opšti pojmovi o međunarodnom stečaju (stečajnom postupku sa elementom inostranosti), Aktuelna pitanja stečajnog prava, Udruženje pravnika Republike Srpske, Banja Luka, 2008., str. 289-359.

Čuveljak, J., Iskustva u primjeni pravila o izboru stečajnoga upravitelja metodom slučajnog odabira, Pravni portal IUS INFO, 2018.

Čuveljak, J., Komentar Stečajnog zakona, Narodne novine, Zagreb, 2018. (Izvor za odabrane presude).

Dika, M., Insolventijsko pravo, Pravni fakultet, Zagreb, 1998.

Evropska komisija za demokratiju kroz pravo (Venecijanska komisija), Mišljenje o pravnoj sigurnosti i nezavisnosti pravosuđa u Bosni i Hercegovini, Usvojila Venecijanska komisija na 91. plenarnoj sjednici, (Venecija, 15.-16.06.2012.), Strasbourg, 18.6.2012., Mišljenje br. 648/11, str. 8.

Garašić, J., Reforma Europske uredbe o insolventijskim postupcima, u: Kuzmić, M. (ur.), Reforma hrvatskog insolventijskog prava – Novi Stečajni zakon, Inženjerski biro, Zagreb, 2015., str. 34-76.

Hogić, E., Novine stečajnog zakona u Federaciji BiH te Rajčević, M., Zakonska regulativa stečaja ili likvidacije u Bosni i Hercegovini, u: Das Ohrider Symposium: Beiträge zur Reform des Insolvenzrechts in den Staaten Südosteuropas/ Simpozijum u Ohridu: prilozi reformi stečajnog prava u zemljama južne Evrope/ Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) (Hrsg.), Bremen: Edition Temmen, 2006., str. 73-77. i 93-103.

Hrastinski Jurčec, Lj., Pravni položaj stečajnog upravitelja u stečajnim postupcima, Zbornik radova: Ovrha i stečaj – aktualnosti zakonodavstva i sudske prakse, Inženjerski biro, Zagreb, 2007.

Marković, N., Baran, N., Zakon o stečaju potrošača, Pravosudna akademija, Zagreb, 2016.

Popović, V., Novine u stečajnom pravu Republike Srpske, Zbornik radova Trinaestog međunarodnog savjetovanja „Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Mostar, 2015.

Preporuka Komisije od 12.3.2014. o novom pristupu stečaju i nesolventnosti poduzeća.

Rajčević, M., Opcije stečajnog plana, Zakonodavstvo i praksa, Zbornik radova sa regionalne konferencije o stečaju, Banja Luka 14. i 15. 2. 2008.

Rajčević, M., Zakonska regulativa stečaja i likvidacije u Bosni i Hercegovini, Zbornik radova, Drugo međunarodno savjetovanje, Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Neum, 4., 5. i 6. lipnja 2004.

Rizvanović, E., Vidić, M., Štrbac, D., Novine stečajnog zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine, Zbornik radova - Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Sveučilište u Mostaru, Pravni fakultet, 2017., str. 216. et seq.

Steiner, C., N. Ademović, N., Komentar Ustava Bosne i Hercegovine, Konrad Adenauer Fondacija (izd.), Sarajevo, 2010.

Šimić, Ž., Omazić, I., Predstečajni postupak, Pravosudna akademija, Zagreb, 2018.

Šimić, Ž., Omazić, I., Tijela stečajnog postupka, Pravosudna akademija, Zagreb, 2016.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, Modul 3 – Reorganizacija stečajnog dužnika, Sarajevo, 2007., str. 1-108.

Visoki trgovački sud RH, Pž-7471/2016 od 16. 11. 2016.
Visoki trgovački sud RH, Pž-7463/16 od 20. 12. 2016.
Visoki trgovački sud RH, Pž-3271/17 od 28. 6. 2017.
Visoki trgovački sud RH, Pž-4911/2016, 12. 7. 2016.
Visoki trgovački sud RH, Pž-8115/16 od 8. 12. 2016.
Visoki trgovački sud RH, Pž-7779/16 od 23. 11. 2016.
Visoki trgovački sud RH, Pž-7705/16 od 30. 11. 2016.
Visoki trgovački sud RH, Pž-2354/17 od 19. 4. 2017.
Visoki trgovački sud RH, Pž-8115/16 od 8. 12. 2016.
Visoki trgovački sud RH, Pž-2483/17 od 26. 4. 2017.
Visoki trgovački sud RH, Pž-3228/17 od 6. 6. 2017.
Visoki trgovački sud RH, Pž-6565/17 od 8. 11. 2017.
Visoki trgovački sud RH, Pž-757/08 od 19. 2. 2008.
Visoki trgovački sud RH, Pž-540/17 od 15. 2. 2017.
Visoki trgovački sud RH, Pž-3781/2017 od 5. 7. 2017.
Visoki trgovački sud RH, Pž-7414/2016 od 9. 11. 2016.
Visoki trgovački sud RH, Pž-1968/07 od 21. 11. 2007.
Visoki trgovački sud RH, Pž-5526/17 od 02. 9. 2017.

Dejan Bodul, Ph.D, Assistant professor
Faculty of Law, University of Rijeka

**ELECTION, APPOINTMENTS AND REVOCATION OF THE
BANKRUPTCY TRUSTEE IN CROATIAN LAW: a model for legal
reception?**

Abstract: From the historical perspective, the Republic of Croatia and Bosnia and Herzegovina have a long tradition of “bankruptcy supervisors”. Hence, from a historical perspective, such an institute is not *terra incognita* in their legislations. By examining position *de lege lata* of the bankruptcy trustee in the aforementioned countries, we come to the conclusion that in both national legislatures, the manager has a similarly regulated position. By opening of the bankruptcy proceedings (the so-called, zero hour rule) he becomes a representative of the bankruptcy debtor and the body of the bankruptcy proceedings. In the function of this body of bankruptcy proceedings, are embodied, on the one hand, the powers of the out-of-court body of bankruptcy proceedings and, on the other hand, the legal representative of the debtor and the manager of the assets of the bankruptcy debtor (who is managing the property on behalf of and for the creditors account). He is the central body of the bankruptcy proceedings, and has the role of “supervisor” to which the court and creditors entrusted the task of managing the debtor’s bankruptcy assets. Therefore, our efforts in this paper are focused towards the analysis of Croatian solutions regarding the election, appointments and revocation of the bankruptcy trustee, all for comparison and possible suggestions *de lege ferenda* for the Bosnian-Herzegovinian legislator, because they are in the process of comprehensive reform of regulations, due to the harmonization of regulations with EU *acquis communautaire* (based on the Stabilization and Association Agreement). We consider it important to point out that the length of the paper does not allow for a detailed analysis of the new(er) Croatian insolvency regulations, so we are forced to restrict ourselves only to the aspects that we consider crucial for the potential functionalization of the bankruptcy trustee position in Bosnian-Herzegovinian law.

Key words: reform of bankruptcy regulations, bankruptcy trustee, legal reception.